

Hoe wordt de procedure ingeleid? - Oostenrijk

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([de](#)) is onlangs gewijzigd. Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

INHOUDSOPGAVE

- 1 [Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?](#)
- 2 [Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?](#)
- 3 [Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?](#)
- 4 [Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?](#)
- 5 [Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?](#)
- 6 [Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?](#)
- 7 [Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?](#)
- 8 [In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?](#)
- 9 [Zijn er speciale formulieren voor de aanhangig making van zaken en zo niet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?](#)
- 10 [Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?](#)
- 11 [Kan ik rechtsbijstand aanvragen?](#)
- 12 [Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?](#)
- 13 [Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen \(zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen\)?](#)

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

Het kan soms beter zijn om eerst te proberen om via alternatieve geschillenbeslechting tot een oplossing te komen alvorens naar de rechter te stappen.

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

De termijnen verschillen naargelang van het geval. Daarom doet u er goed aan om zich door een juridisch adviseur over de toepasselijke termijnen te laten informeren.

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

Zie het informatieblad "Bevoegdheid van de rechtbanken – Oostenrijk".

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

Zie het informatieblad "Bevoegdheid van de rechtbanken – Oostenrijk".

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Zie het informatieblad "Bevoegdheid van de rechtbanken – Oostenrijk".

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

Civiel- en handelsrechtelijke verzoekschriften die worden ingediend bij het *Bezirksgericht* (districtsrechtbank), dat in de regel bevoegd is voor vorderingen tot 15 000 EUR, moeten door een advocaat worden ondertekend wanneer de waarde van de daarin omschreven vordering hoger is dan 5 000 EUR. De verplichting om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, geldt niet voor zaken met een vordering die ongeacht de hoogte ervan bij het *Bezirksgericht* aanhangig moeten worden gemaakt (dus ook als de vordering hoger is dan 15 000 EUR). Dit geldt met name voor geschillen betreffende afstamming, wettelijke onderhoudsverplichtingen en echtscheiding, geschillen tussen echtgenoten of tussen ouders en kinderen, geschillen over perceelgrenzen, erfdienstbaarheden op woningen en *Ausgedinge* (bijzondere vorm van lijfrente), geschillen betreffende hinder, geschillen die voortvloeien uit huurovereenkomsten, uit vergunningen voor woningen en kantoren, met inbegrip van parkeerplaatsen en garages, en uit pachtovereenkomsten betreffende onroerend vermogen en ondernemingen met onroerend vermogen, alsmede geschillen die voortvloeien uit overeenkomsten tussen schippers, transporteurs, restaurant- en hotelhouders en hun opdrachtgevers, passagiers of gasten.

De verplichting om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, geldt evenmin bij vorderingen in procedures die onder de oneigenlijke rechtspraak vallen.

Voor zover bij het *Bezirksgericht* geen verplichte vertegenwoordiging door een advocaat geldt, kan iedereen zelf een (inleidend) verzoekschrift indienen.

Civiel- en handelsrechtelijke verzoekschriften die bij het *Landesgericht* (deelstaatrechtbank) worden ingediend, moeten normaliter steeds door een advocaat worden ondertekend. Bij het *Landesgericht* kunnen alle zaken aanhangig worden gemaakt waarvoor het *Bezirksgericht* niet bevoegd is, ongeacht het bedrag dat in het geding is, zoals geschillen betreffende industrieel eigendom en oneerlijke mededinging en vorderingen tot staking van consumentenorganisaties.

Er is geen advocaat vereist voor het ondertekenen van arbeids- en socialezekerheidsrechtelijke vorderingen die bij het *Landesgericht* worden ingediend (procedures ingevolge de wet op de rechtbanken voor arbeids- en socialezekerheidszaken). Dit geldt met name voor vorderingen van een werknemer tegen zijn werkgever die uit de arbeidsovereenkomst voortvloeien.

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

Verzoekschriften moeten aan het correspondentieadres van de rechtbank worden gestuurd.

Een partij die niet door een advocaat wordt vertegenwoordigd, kan haar vordering ook mondeling indienen op een open dag (*Amtstag*, in de regel één keer per week) van de bevoegde afdeling van het *Bezirksgericht* dat voor de behandeling van de vordering bevoegd is of van het *Bezirksgericht* van het rechtsgebied waar de partij haar woonplaats heeft (wat door de rechter wordt gecontroleerd). Welke afdeling bevoegd is, wordt bepaald door de verdeling van zaken binnen de rechtbank en kan op kantooruren telefonisch of in persoon bij de griffie worden opgevraagd. Voor informatie over de openingsuren van het *Bezirksgericht* tijdens de open dagen (minstens een halve dag per week) kunt u terecht op de website van het bondsministerie van Justitie, onder '*Gerichte*', of u kunt op kantooruren rechtstreeks naar de rechtbank bellen (normaliter van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 en 16.00 uur, uitgezonderd officiële feestdagen).

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

De officiële taal is in alle rechtbanken Duits. In enkele rechtbanken zijn daarnaast Burgenlandkroatisch en Hongaars of Sloveens als officiële talen toegelaten voor taalminderheden.

Een vordering of inleidend verzoek moet schriftelijk worden ingediend. Wanneer de vordering of het verzoek niet door een advocaat hoeft te worden ondertekend, kunnen ze ook mondeling bij het bevoegde *Bezirksgericht* worden ingediend (zie vraag 7). Wanneer vorderingen per fax of e-mail worden ingediend, kan de rechtbank opdracht geven om deze te verbeteren. Vorderingen

kunnen elektronisch worden ingediend via het Oostenrijkse e-justitieportaal (*System des elektronischen Rechtsverkehrs* of *ERV*), waarvoor inschrijving is vereist (dit is financieel alleen zinvol wanneer veelvuldig vorderingen bij Oostenrijkse rechtbanken worden ingediend).

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangig making van zaken en zo niet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

Verplichte formulieren zijn er alleen voor verzoeken om een voorwaardelijk betalingsbevel (*Mahnklagen*). Alle vorderingen tot betaling van een bedrag van maximaal 75 000 EUR moeten geldend worden gemaakt via een betalingsbevelprocedure (*Mahnverfahren*). De daarvoor benodigde formulieren kunnen bij de rechtbank worden aangevraagd of worden gedownload vanaf de website van het bondsministerie van Justitie (<http://www.justiz.gv.at/>).

Facultatieve formulieren zijn er voor de gerechtelijke ontbinding van huurovereenkomsten voor woningen of kantoren.

Bij elke vordering kunnen in beginsel stukken ter staving van de vordering worden gevoegd (deze bewijsstukken dienen in evenveel exemplaren te worden bijgevoegd als er exemplaren van de vordering zijn; zie ook vraag 12). Eventueel kan een schriftelijke forumkeuzeovereenkomst bij de vordering worden gevoegd. Hetzelfde geldt voor schriftelijke overeenkomsten over de plaats waar een overeenkomst moet worden uitgevoerd, wanneer de eisende partij haar vordering bij de rechtbank van deze plaats aanhangig wil maken, alsmede voor andere gegevens die van belang zijn voor het vaststellen van de rechterlijke bevoegdheid of voor bijzondere procedures (bv. een procedure tot betaling van een wissel).

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

Wanneer een civielrechtelijke vordering bij de rechtbank wordt ingediend, moeten griffierechten worden betaald. Deze zijn bedoeld ter dekking van de algemene kosten van het geding in eerste aanleg en zijn in de regel onafhankelijk van de uiteindelijke beslissing op de vordering. De hoogte van de griffierechten is doorgaans evenredig aan de hoogte van de vordering. De rechten moeten bij het instellen van de vordering worden betaald (in persoon bij de griffie, contant of met een bankpas of creditcard, of door overschrijving op de rekening van de rechtbank, met vermelding van 'griffierechten' en de namen van de partijen).

De betalingsmodaliteiten betreffende het honorarium van de advocaat worden geregeld bij onderlinge overeenkomst. Hetzelfde geldt voor de hoogte van het honorarium (tenzij het honorarium is vastgesteld overeenkomstig de wet advocatentarieven (*Rechtsanwaltsstarifgesetz*) of de algemene richtlijnen voor tarieven). Een vergoeding van de wederpartij kan gewoonlijk pas worden geëist nadat een voor de eiser positieve uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

Rechtsbijstand wordt toegekend aan personen die de proceskosten niet kunnen betalen zonder het risico te lopen niet meer in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Een aanvraag om rechtsbijstand kan mondeling of schriftelijk worden ingediend bij de rechtbank waarbij de zaak aanhangig is gemaakt. Wanneer de zetel van de behandelende rechtbank is gevestigd buiten het rechtsgebied van het *Bezirksgericht* waarbinnen de verzoeker woont of verblijft, kan de aanvraag ook mondeling bij laatstgenoemde rechtbank worden ingediend.

Wanneer aan de financiële en inhoudelijke voorwaarden is voldaan, kan al voordat een vordering is ingediend rechtsbijstand worden aangevraagd, voor het indienen van de vordering en/of voor de gehele verdere procedure.

Aanvullende informatie over rechtsbijstand is te vinden op de website van het bondsministerie van Justitie onder '*Bürgerservice*' (<http://www.justiz.gv.at/>). Van die website kunnen ook aanvraagformulieren worden gedownload, die aanvullende informatie en advies bevatten.

12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?

Een vordering wordt geacht te zijn ingediend wanneer de (ten minste in theorie) bevoegde rechtbank ze heeft ontvangen. Een vordering wordt geacht op passende wijze te zijn ingediend wanneer er geen aperte gronden voor afwijzing zijn en de vordering geen aperte fouten bevat die onmiddellijk moeten worden verbeterd (met andere woorden: de vordering lijkt behandeld te kunnen worden volgens de procedureregels). Schriftelijke vorderingen moeten in beginsel in evenveel exemplaren worden ingediend als er partijen zijn (één exemplaar voor elke wederpartij en één exemplaar voor de rechtbank). Wanneer er vormfouten of inhoudelijke fouten zijn, zal de rechtbank waarschijnlijk opdragen om deze te verbeteren. Daarbij zal ze tevens wijzen op de gevolgen van het niet tijdig verbeteren van fouten. Een bevestiging van ontvangst van een vordering wordt normaliter alleen op verzoek verstrekt, tenzij de vordering via het ERV is ingediend; dan wordt automatisch een bevestiging verstuurd.

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

In betalingsbevelprocedures (*Mahnverfahren*) bevat het standaardformulier voor een verzoek om een betalingsbevel reeds een verzoek om een uitvoerbaar afschrift daarvan. De eiser ontvangt dan automatisch een uitvoerbaar afschrift van het betalingsbevel (executoriale titel – *Exekutionstitel*) dan wel een afschrift van een eventueel bezwaarschrift dat door de wederpartij binnen de daarvoor gestelde termijn is ingediend of kennisgeving daarvan, meestal samen met een dagvaarding voor de mondelinge behandeling van de zaak (waarmee de gewone procedure wordt ingeleid). Vooral nog is er geen minimumtermijn voor dagvaardingen in procedures voor het *Bezirksgericht*. In procedures voor het *Landesgericht* is die termijn drie weken.

Bij de gerechtelijke ontbinding van huurovereenkomsten voor woningen of kantoren moet een uitvoerbaar afschrift van de beschikking tot ontbinding afzonderlijk worden aangevraagd. Indien de persoon van wie de huur wordt opgezegd tijdig (binnen vier weken) een verweerschrift indient, wordt de verhuurder hiervan ambtshalve in kennis gesteld (en meestal tegelijk opgeroepen voor de mondelinge behandeling).

Behalve voor bijzondere procedures (zoals betalingsbevelprocedures, procedures tot betaling van een wissel en huuropzeggingsprocedures) zal het *Bezirksgericht* een vordering na ontvangst (en eventueel nadat de verbeterprocedure is voltooid) aan de verweerder betekenen, gewoonlijk samen met een oproep voor de mondelinge behandeling. Diezelfde oproep wordt tegelijkertijd ook aan de eiser gestuurd. In zaken voor het *Landesgericht* wordt de verweerder bij de betekening van de vordering ook ambtshalve opgeroepen tot het indienen van een verweerschrift (en wordt hij eraan herinnerd dat het verweerschrift door een advocaat moet worden ondertekend). Wanneer de verweerder verzuimt om tijdig verweer in te stellen, wordt op verzoek van de eiser een verstekvonnis gewezen. Doet de eiser dat verzoek niet, dan wordt de procedure geschorst. Wanneer het verweerschrift binnen de gestelde termijn wordt ontvangen, wordt hiervan een afschrift naar de eiser gestuurd, meestal samen met een oproep voor de mondelinge behandeling.

Over de precieze volgorde van de door de rechtbank reeds vastgelegde procedurestappen of de stand van de procedure kan in elke fase van de procedure tijdens openingsuren en onder vermelding van het dossiernummer telefonisch informatie worden ingewonnen bij de griffie (*Kanzlei*) van de bevoegde afdeling van de rechtbank.

Bij de inleidende zitting (eerste zitting van de mondelinge behandeling) wordt met de partijen – die in beginsel persoonlijk aanwezig moeten zijn, tenzij hun vertegenwoordiger voldoende op de hoogte is van de feiten – het verdere volgtijdelijke verloop van de procedure besproken, en vervolgens door de rechtbank vastgelegd. Dit procesprogramma wordt in het proces-verbaal van de zitting opgenomen en een afschrift ervan wordt aan de partijen (of hun vertegenwoordigers) verstrekt. Wijzigingen in dit programma moeten aan de partijen worden meegedeeld en worden zo nodig met hen besproken.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 13/11/2015